

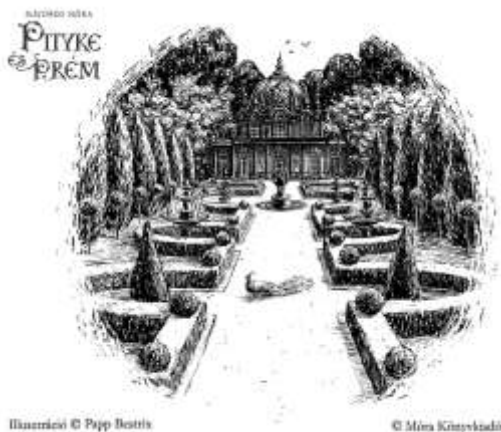
2018/2019. tanév

Országos írásbeli forduló

I. kategória, 7-8. évfolyam

Írásbeli feladatlap
MEGOLDÓKULCS

Elért pontszám: / 123 pont

Üdvözlünk, kedves Könyvtárostánár!

Néhány hasznos információ a megoldókulcs ezen változatához:

- A **válaszokat** zöld, vastag betűvel írtuk be.
- A megoldások után zárójelben adtuk meg az item sorszámát.
- Ha többféle válasz is lehetséges, akkor azokat /-rel jelöltük.
- Dőlt betűvel a *kiegészítő magyarázatot* adtuk meg.
- Az aláhúzott kifejezések a kötelező tartalmi elemeket jelölik.

A részletes megoldásokat, az elfogadható alternatívák teljes listáját és azok használati magyarázatait az itemes megoldókulcsba írtuk. Kérjük, azokat is tekintse át!

A feladatlaphoz a következő mellékletek tartoznak:

- egy könyv, melynek ISBN száma: 978-963-415-335-1,
- egy külön lapon lévő infografika.

A mellékleteket a diákoknak nem kellett visszaadni, azokat megtarthatták.

Támogatóink:

Emberi Erőforrások Minisztériuma, Emberi Erőforrás Támogatáskezelő, Nemzeti Tehetség Program
Móra Könyvkiadó

1.

A kezekben lévő könyvet a soron következő csoporttársad hozta, ezt szeretné bemutatni nektek, ugyanakkor azt is fontosnak érzitek, hogy minél többen megismerjék, és beszéljenek is róla, épp ezért a könyvet az egyik közösségi portálon szeretnétek népszerűsíteni.

Melyik változatot alkalmaznád az alábbiak közül?

- a) Karikázd be a szerinted legcélravezetőbb megoldást,
b) és indokold meg a választásodat a szabadság és/vagy az etika szempontjából!

- ▼ **(1.)** Önálló nyilvános oldal a könyv számára, ahol bárki szabadon véleményt nyilváníthat.
- ▼ Nem hoznék létre új oldalt, a saját személyes oldalamon keresztül folytathatna a diskurzus.
- ▼ **(1.)** Zárt csoport, ahová csak a jelentkezés és az adminisztrátorok jóváhagyásával lehet belépni, és a posztok is csak az adminok jóváhagyása után lesznek láthatók.
- ▼ Nyílt csoport, ahová bárki beléphet, és szabadon, jóváhagyás nélkül posztolhat.
- ▼ Zárt chatcsoport, szigorúan az olvasókör szűk csoportjának.

2-3. item: Az alábbiak közül bármely gondolatért:

- moderált, ellenőrzött tartalom
- témakörhöz illő kommentek
- mások személyiségi jogainak tiszteletben tartása
- internet etikett / netikett

4. item: indokló, érvelő megfogalmazás

1.	
2.	
3.	
4.	

2.

A kapott könyvről a kép alapján az az első gondolatod, hogy ez egy kislányoknak szóló hercegnős könyv. Ez másban is felmerülhet, így az első posztot ennek megcáfolásáról írod. Ebben a könyvön található ajánló segítségével érvelsz.

- a) Írj egy 4-5 mondatos évelést, mely a regényt a hatalom és demokrácia témájához köti!
b) Legyél szakszerű, az érvelés tartalmazza azt is, hogy a kép és az ajánló a könyv mely részén található!
c) Az érvelés foglalkozzon az ajánló sugallta tartalommal, és ne maradjon ki az illusztrátor neve se!

5-6. item: Az alábbi kifejezések bármelyikéért:

uralkodó hatalom / **hatalmi eszközökkel** való irányítás / elnyomás / **elnyomó hatalom** / felkelés / háború / többféle társadalmi csoport

7. item: A 4-5 mondatos terjedelmi korlát betartása.

8. item: Összefüggő szöveg.

9. item: Nem állít valótlant.

10. item: **hátsó borító** / borítószöveg / fülszöveg az ajánló helye

11. item: **borító** / első borító a kép helye

12. item: Papp Beatrix (csak teljes név, pontos helyesírással)

13. item: A kép és az ajánló összehasonlítása a szövegben.

5.	
6.	
7.	
8.	
9.	
10.	
11.	
12.	
13.	

A versenyző tanuló kódszáma:

--

3.

Az olvasókörtök internetes környezetben is kommunikál. Itt nem maradnak nyomok senkiről. Vagy mégis?

Biztos hallottál már a digitális lábnyom fogalmáról. Szeretnéd pontosan tájékoztatni a többieket is.

a) A mellékletben található infografika alapján fogalmazz definíciót a képhez tartozó poszthoz legfeljebb 3 mondatban! Ebben nem az a cél, hogy mindent felsorolj, ami a képen látható, hanem hogy összefoglalj azt!

14. item: **hol:** pl.: interneten / online térben

15. item: **mi:** pl.: adat / tevékenység / információ

16. item: **maradandó** / nem törlés /

17. item: **következmények** pl.: visszakereshetőség

18. item: Definíció szöveg.

19. item: A max. 3 mondatos terjedelmi korlát betartása.

20. item: Nyelvhelyesség, helyesírás

21. item: Nem állít valótlan.

b) Ha a digitális lábnyom nemzetbiztonsági vonatkozásairól szeretnél tájékozódni, milyen típusú könyvtár adatbázisát használnád? **szakkönyvtár** (22.)

14.	
15.	
16.	
17.	
18.	
19.	
20.	
21.	
22.	

4.

A könyvben jelentős szerep jut az erdőnek, az erdő állatainak, növényeinek, azok békés együttélésének. Az egyik részben Rézi néni erdei növényekből készült levessel kínálja a menekült/szökött/hatalomból kiábrándult Prillaszári hercegisasszonyt. Valaki föltette a leves hozzávalóit a közösségi oldalra, de te gyanakszol, hogy hibás a lista, és mérgező alapanyagok is kerültek a felsorolásba.

A receptben szereplő növények listája:

- mezei sóska (vadsóska) (23.)
- kakukkfű (24.)
- pöfeteggomba (25.)
- **nadragulya** (26.)
- gyömbérgyökér (27.)

a) Nézz utána egy kézikönyvben, igaz-e a gyanúd! Húzd alá a nem ajánlott összetevő(ke)t!

b) Légy hiteles és ellenőrizhető! Add meg forrásod bibliográfiai adatait úgy, ahogyan egy írás felhasznált irodalomjegyzékében tennéd!m

cím, (28.) hely, (29.) kiadó, (30.) év (31.)

32. item: *Még egy, a forrásnak megfelelő bibliográfiai hivatkozásba illő adat. Pl.: szerzőség, alcím, kiadás, sorozati cím.*

33. item: *Nem ír oda nem illő adatot.*

34. item: *Az adatsorrend, központosítás, helyesírás megfelel valamely elterjedt hivatkozási stílusnak.*

Pl.: Simon Tibor- Csapody Vera (32.): Kis növényhatározó. (28.) 19., bőv., jav. kiad. Bp., (29.) Nemzeti Tankönyvkiadó, (30.) 1994. (31.)

c) Ez milyen kézikönyvtípus?

határozókönyv (35.)

d) Miért hiteles, megbízható? Írj két érvet!

36-37. item: Az alábbiak közül bármely kettő:

- **kiadó**
- a szerzők tudományos fokozata / munkássága
- ellenőrzött / **lektorált** / tankönyvvé nyilvánított

38. item: Érvelő módon fogalmazza meg.

23.	
24.	
25.	
26.	
27.	
28.	
29.	
30.	
31.	
32.	
33.	
34.	
35.	
36.	
37.	
38.	

5.a

A könyv eseményeit a társatok egy névtelen tudósító szerepében villantja fel számotokra a már említett közösségi oldalon keresztül.

„Egy képzeletbeli országból Mirináriából jelentkezem. Ezen a helyen minden felett: az öltözködés, a viselkedés, még a gondolatok fölött is egy királynő uralkodik. Ő tartja ellenőrzése alatt, minden és mindenki rezdülését.

Nem úgy, mint az ókori Athénban, ami a demokráciáról vált híressé. Ott a királyi uralkodás helyett a demokrácia intézményei (eklészia, héliáia, bulé, arkhónok tanácsa, areioszpagosz tanácsa) határozták meg a mindennapi életet.

A történelmi tanulmányaiddból nem emlékszel a buléra, ezért utánanézel egy internetes keresőprogram segítségével. Az alábbi találati halmazt kapod.

a) Írj igent vagy nemet a sorok első két üres cellájába, hogy melyik szól a témáról (releváns) és melyik hiteles (ellenőrzött) az információ tisztázására!

b) A 3. oszlopban 3-4 szóban indokold egy érveléssel! Miért alkalmas a bulé fogalmának megismerésére, vagy miért nem?

Releváns?	Ellenőrzött?	Miért használható?/Miért nem használható?
Bulé – Wikipédia https://hu.wikipedia.org/wiki/Bulé A bulé az ókori Görögország poliszait (Gr. πολις, többes száma πολεις) vagy poliszszövetség napi ügyeit vivő tanács neve volt. Kezdetben az uralkodó nemeseiből álló tanácsadó szerve volt.... <u>Az athéni bulé</u> · <u>A demokrácia idején a ...</u> · <u>Bulé más görög városokban</u>		
igen (39.)	nem (43.)	47. item: kiindulópont / összefoglaló 48. item: A válasz igazolja a használhatóságot.
ötszázak tanácsa (bulé) zanza.tv https://zanza.tv/video/s oktato portal/fogalom/otszazak-tanacs-a-bule A végrehajtó hatalmat gyakorló (a mai kormányhoz és minisztériumokhoz hasonló) testület, amely a törvényjavaslatokat a népgyűlés elé nyújtja be.		
igen (40.)	igen / ? (44.)	49. item: oktató / ismeretterjesztő / részletes 50. item: A válasz igazolja a használhatóságot.
Tanuljunk ógörögül! - Index Fórum google-ads > FILOSZ > Nyelvtudor > Tanuljunk ógörögül!">forum.index.hu > google-ads > FILOSZ > Nyelvtudor > Tanuljunk ógörögül! 2007. nov. 29. - 30 bejegyzés - 2 szerző Akció -50%. Eredeti ár: 39.990 Ft. Akciós ár: 19.995 Ft. A bulé jelentése ógörögül tanács.... valamely hangot, hanem egy egész fogalmat jelöl, pl. lineáris		
nem (41.)	nem (45.)	51. item nyelvi szótár / a szó jelentése, nem fogalma 52. item: A válasz igazolja a használhatatlanságot.
[PDF] OTP Bank Nyrt. 2008. évi Éves Jelentése https://www.otpbank.hu/static/portal/sw/file/090424_2008_Eves_jelentes_130.pdf 2009. ápr. 24. - fogalmának megfelelő, de a tőkepiacról szóló 2001. évi CXX. törvény Bule var O slobod e n ja. 3 . 41 "Tza r Boris III." bul. T opli in. Vena.		
nem (42.)	igen (46.)	53. item: Ez egy másik szó, azonos alakú 54. item: A válasz igazolja a használhatatlanságot

39.
40.
41.
42.
43.
44.
45.
46.
47.
48.
49.
50.
51.
52.
53.
54.

5.b

Úgy gondolod, érdemes nyomtatott kézikönyvben is ellenőrizni a fenti találati halmazban kapott információkat.

a) Miért gondolod ezt? Indokold két forrásértékelési szemponttal!

- 55-56. item: Az alábbiak közül bármely kettőért:
- a nyomtatott források nagyobb arányban ellenőrzöttek, lektoráltak,
- feltüntetett szerzők, szerkesztők, alkotók,

b) Keresz kézikönyveket a könyvtárban, amelyben megtalálod a bulé fogalmát! Írd le az egyik bibliográfiai adatait úgy, ahogyan egy felhasznált irodalomjegyzékben tennéd!

cím, (57.) hely, (58.) kiadó, (59.) év (60.), oldalszám (61.)

62. item: *Nem ír oda nem illő adatot.*

63. item: *Minden szükséges adat szerepel.*

Pl.: Dömötör Attila - Buzek Zsuzsanna: Történelmi lexikon. (57.) 3. jav. kiad. Bp., (58.) Saxum, (59.) 2003 (60.) 108. p. (61.)

c) A megadott kézikönyv típusa:

általános lexikon / szaklexikon (64.)

d) Miért ezt választottad? Írj egy könyvtárhasználati szempontú indokot!

65. item az alábbiak közül bármelyikért:
- a fogalommagyarázat legjobb eszközei a lexikonok
- történelmi témájú kézikönyv kell, mert ez egy történelemtudományi téma

e) Melyik főosztályban találtad?

0 / 9 (66.)

Miért ott kerested?

A 0-ban vannak az általános lexikonok. / A 9-ben vannak a történelmi kézikönyvek. **(67.)**

f) Tájékozódásod alapján adj meg 2 olyan jellemzőt a buléről, ami a hatalomhoz vagy a demokráciához köthető!

- 68-69. item: Az alábbiak közül bármelyik kettőért:
- végrehajtó hatalmat gyakorol,
- választással (népgyűlés alá rendelték és tagjait sorsolták) alakul meg,
- tanács.

55.	
56.	
57.	
58.	
59.	
60.	
61.	
62.	
63.	
64.	
65.	
66.	
67.	
68.	
69.	

6.a

A tudósítás házi dolgozatra hasonlító módon folytatódna. De meg kell nézni, hogy posztolható-e, hiszen egy más forrásokra építő írás esetén nyilvánosságra hozás előtt ellenőrizni kell. Azt rögtön látod, hogy a kezdedben tartott könyv adatai nem teljesekek. Szükséges a regény szövegével is összevetni.

a) Egészítsd ki a szöveg irodalomjegyzékében a regény hivatkozását!

Demokrácia vagy uralkodó?

Majoros Nóra regényében a csodálatos környezet jól álcázta számomra egy ideig az ország többségének valódi helyzetét, az elnyomást és a jogtalanságokat.

Követve a királylányt kényszerű „utazásán” belebotlottunk a szomszéd ország lakóiba, a körkubikokba. Ők a sanyargókat demokratikus társadalmuk működési rendjének átadásával szeretnék felszabadítani, ha kell véres háború árán is. De vajon a körkubikoknál van megoldás ennyi gondra, hiszen a világnak csak 28 államában van valódi demokrácia?¹ (74.)

A regény államformák, társadalmi berendezkedések szembenállására, együttélésére épít. Érdekes kérdést vet fel: Valóban nézőpont kérdése is lehet a különböző kormányzási formák értékelése?

„Ha nincs uralkodó nincs irányítás” – vélekedik a királykisasszony.¹ 2. (75.)

Ében Hatos, az egyik körkubik ezt mondja a demokrácia jellemzőiről: „Éppen hogy tökéletes a rend.” 2. (76.) Persze abban igazad van, hogy egy országot irányítani kell valahogy. Nálunk ez úgy működik, hogy minden völgy három követet küld a tanácsba és ezek a követek közös megegyezéssel irányítják az országot.”²

Az író szándéka volt az is, hogy láttassa, hogy a demokrácia sem mindig elsőre kívánatos. A tudatlanság, a tévhitek – ahogy egy interjúban 6. (77.) ki is fejtette – ellene hathatnak minden jószándéknak. Az empátia pedig a segítő és a segített fél számára egyaránt szükséges.

Ez a fantasy regény sok-sok hasonló, elgondolkodásra készítő helyzetet vonultat fel. Csak ajánlani tudom mindenkinek, akit érdekelnek a szűkebb és tágabb emberi kapcsolatok.

Felhasznált irodalom:

Dávid Ádám: Egymásra utalt ellenségek. Interjú Majoros Nórával Pityke és prém című új regényéről. 1. rész. In: Vravuska-Tóth Erika (főszerk.): ArtNews.hu. h.n., k.n., 2018.04.16. URL: <http://artnews.hu/2018/04/16/egymasra-utalt-ellensegek-interju-majoros-noraval-pityke-es-prem-cimu-uj-regenyerol-1-resz/> 4. (78.)

Majoros Nóra: Pityke és prém. **Bp., Móra, (70.) 2018 (71.)**

72. item: *Nem ír oda nem illő adatot.*

73. item: *A központozás megfelel a másik tételnek.*

79. item: *Nem jelöl hibát, ahol nincs.*

¹ Majoros i.m. 141. p.

² uo.

70.	
71.	
72.	
73.	
74.	
75.	
76.	
77.	
78.	
79.	

6.b

Továbbá még az alábbi táblázatban lévő szempontokat is le kell ellenőrizni.

b) Tedd ezt meg a fenti szövegen! Jelöld a táblázatban, hogy rendben van vagy nincs!

c) Adj tanácsot és javaslatot a javításra!

Jelöld a szövegben a hiba helyét a táblázatban megadott sorszámmal! Ha több helyen előfordul a hiba, akkor mindegyiknél!

d) A táblázat alatt minden jelölt hiba sorszáma mellé add meg, hogyan kell javítani, és miért szükséges azt elvégezni! (Amelyikben nincs hiba, azzal a sorszámmal semmi dolgod.)

Ellenőrizendő szempont	Itt rendben van?	Tanács sorszáma
Minden adat alátámasztott forrással?	nincs (80.)	1.
Idézőjelek helye, formája	nincs (81.)	2.
Az idézetek tartalma etikus? Az eredeti szerző azt állítja?	igen (82.)	3.
Minden adat szerepel a felhasznált irodalom jegyzékében miután beírtad a regény adatait?	nincs (83.)	4.
Az irodalomjegyzék betűrendje	igen (84.)	5.
Minden felhasznált irodalomra van hivatkozás a szövegben?	nincs (85.)	6.

1.

86. item: Az, hogy 28 államban van demokrácia tény / adat, amihez forrást kell megadni / **hivatkozás** kell, mert

87- item: e nélkül nem hiteles / **nem ellenőrizhető** / nem hihető.

2.

88. item: **törölni kell az idézőjeleket** a 4. bekezdésben / a királykisasszony gondolatánál, mert

89. item: **nem szó szerinti** idézet, csak tartalmi.

90. item: **törölni kell az idézőjelet** az 5. bekezdés 2. sorából, mert

91. item: **nem ott van vége** az idézetnek.

4.

92. item: Az internetről származó forrás végére oda kell írni az **utolsó letöltés dátumát**, mert

93. item: az internetes források **változhatnak** / meg kell adni, a szerző **mikor látta utoljára**.

6.

94. item: Az interjút említi a szövegben (6. bek.), de oda kell írni a **hivatkozást** / **lábjegyzetet** is, mert

95. item: ettől lesz pontos / szakszerű / **egyértelmű**. / minden felhasznált forrást a szöveg közben is jelölni kell, mire használtunk.

80.	
81.	
82.	
83.	
84.	
85.	
86.	
87.	
88.	
89.	
90.	
91.	
92.	
93.	
94.	
95.	

7.

Az olvasókör további munkáját is tervezni kell. Ehhez már elkezdtek egy bibliográfiát összeállítani a szóba jöhető regényekről, hogy követőiteknek felajánljatok, válasszanak a folytatáshoz. De újabb műveket is találtak az iskolai könyvtár katalógusában.

Collins, Suzanne: Az éhezők viadala. Budapest, Agave, 2012

Ende, Michael: Momo avagy Furcsa történet az időtolvajokról s a gyermekről, aki visszahozta az embereknek az ellopott időt. 13. kiad., Budapest, Móra, 2016

Ende, Michael (96.): A végtelen történet. (97.) 2. kiad., (98.) Budapest, (99.) Európa, (100.) 1993 (101.)

102. item: *Nem ír oda nem illő adatot. Pl.: illusztrátor, méret, raktári jelzet*

103. item: *A fentivel megegyező adatsorrend, központosítás.*

118. item: *a betűrendi hely*

Fombelle, Timothée de: Ágrólszakadt Tóbiás. Budapest, Móra, 2008

Lowry, Lois: Az emlékek óre. Budapest, Animus, 2017

Ness, Patrick (104.): Kés a zajban. (105.) Budaörs, (106.) Vivandra, (107.) 2010 (108.)

109. item: *Nem ír oda nem illő adatot. Pl.: illusztrátor, méret, raktári jelzet. Nem hiba: sorozati cím.*

110. item: *A fentivel megegyező adatsorrend, központosítás.*

119. item: *a betűrendi hely*

Orwell, George: Állatfarm. Budapest, Európa, 2018

Zágoni Balázs: (111.) A gömb. (112.) Budapest, (113.) Móra, (114.) 2018 (115.)

116. item: *Nem ír oda nem illő adatot. Pl.: illusztrátor, méret, raktári jelzet. Nem hiba: sorozati cím.*

117. item: *A fentivel megegyező adatsorrend, központosítás.*

120. item: *a betűrendi hely*

<p>Raktári jel: Z15</p> <p>Szerző: Zágoni Balázs (1975-)</p> <p>Cím: A gömb / Zágoni Balázs</p> <p>Dátum: cop. 2018</p> <p>Megjelenés: [Budapest] : Móra,</p> <p>Terjedelem: 352, [5] p. ; 20 cm</p> <p>Sorozat: (Fekete fény ; 1.)</p> <p>Megjegyzések: Ifjúsági regény Fényeskedjék : Zágoni Balázs: Fekete fény. A Gömb / Lovász Andrea</p>	<p>Raktári jel: N69</p> <p>Szerző: Ness, Patrick (1971-)</p> <p>Cím: Kés a zajban / Patrick Ness ; m. szöveg: Hotya Hajni</p> <p>Dátum: 2010</p> <p>Megjelenés: [Budaörs] : Vivandra Kv.,</p> <p>Terjedelem: 460, [1] p. ; 22 cm</p> <p>Sorozat: Chaos walking trilógia I.</p> <p>Megjegyzések: Válasz és kérdés Háború a békéért</p>
<p>Raktári jel: E52</p> <p>Szerző: Ende, Michael (1929-1995)</p> <p>Cím: A végtelen történet / Michael Ende ; A-tól Z-ig betűkkel és képekkel díszítette Roswitha Quadflieg ; ford. Hárs Ernő</p> <p>Dátum: 1993</p> <p>Megjelenés: 2. kiad. Budapest : Európa Könyvkiadó,</p> <p>Terjedelem: 440 p. : ill. ; 21 cm</p>	<p>Raktári jel: 321 H 98</p> <p>Szerző: Hutter, Claus-Peter</p> <p>Cím: Demokrácia / írta Claus-Peter Hutter ; átd. Mezey Barna ; [ford. Rónaszegi Éva] ; ill. Peter Klaucke és Ralph Beloch</p> <p>Dátum: cop. 1998</p> <p>Megjelenés: Budapest : Tessloff és Babilon Kiadó,</p> <p>Terjedelem: 48 p. : ill. ; 28 cm</p> <p>Sorozat: (Mi micsoda, 0866-109X ; 48)</p>

a) A katalógusban talált rekordok alapján írd be a regények hivatkozását a már meglévő bibliográfiába!

b) Ügyelj arra, hogy a betűrendnek megfelelően helyezd el!

c) Melyik című mű nem regény? **Demokrácia (121.)**

Honnan lehet ezt a katalógusból tudni? **raktári jelzet / sorozati cím (122.)**

123. item: *Ezt a művet nem teszi be a bibliográfiába.*

96.	
97.	
98.	
99.	
100.	
101.	
102.	
103.	
104.	
105.	
106.	
107.	
108.	
109.	
110.	
111.	
112.	
113.	
114.	
115.	
116.	
117.	
118.	
119.	
120.	
121.	
122.	
123.	

Örülünk, hogy részt vettél ebben a munkában!

Feladatlapodat add át a felügyelő tanárnak! A mellékleteket nem kell visszaadni, azokat megtarthatod.